

ЗАЛУЧИВАЊЕ И ИСХРАНА ЈАГЊАДИ

Овчарство на поросторима Републике Српске карактерише харемско и сезонско парење, заступљеност касностасних раса оваца, те полуинтензивни систем узгоја. У оваквим условима узгоја оброк је неадекватан (неизбалансиран), кабаста храна је лошег квалитета, а допунски концентровани дио оброка често не задовољава ни количином ни квалитетом. Из тих разлога потребно је да узгајивачи посебну пажњу обратe на исхрану, смјештај, залучење, тријажу јагњади, посебно приплодног подмлатка, од кога у великој мјери зависи успјех у овчарству. Треба имати на уму да јагње до 6 мјесеци, достигне двије трећине тјелесне масе коју животиња има са 12 мјесеци старости, што значи да у овом периоду животиња формира тјелесни оквир (костур, мускулатура).

Првих 7-10 дана јагње се обавезно храни колострумом мајке и сише сваких сат времена. Непосредно по јагњењу, а најмање 2-3 дана, овце и јагњад треба држати у одвојеним боксовима. Како одмиче вријеме могу се формирати групе према времену јагњења.

До тријаже или сталног обиљежавања јагњад треба маркирати као нпр. бројем исписаним на дашчици која се вјеша око врата на којој се исписује број мајке и датум рођења. Одмах по рођењу јагњад се уписује у регистар јагњади и остале матичне књиге.

У матичну евиденцију треба унијети следеће податке:

- идентификациони број јагњета
- идентификациони број мајке и оца,
- датум рођења и
- посебне знаке

Највећи број јагњења дешава се у зимским мјесецима у вријеме ниских температура, због чега посебну пажњу треба обратити на услове држања. Животиње су јако осјетљиве на неадекватне услове смјештаја у затвореном простору. Зато треба водити рачуна о следећем:

- Овце тешко подносе влажан ваздух, а он је управо такав у пренатрпаним објектима који су лоше изоловани и без одговарајуће вентилације
- Дневне промјене температуре у објекту веће од 10°C изазивају смртност јагњади, као и температуре испод 0°C
- Висока температура ваздуха у објекту погодује развоју узрочника болести
- Влажна стеља је добра подлога за развој болести папака

Оптимални микроклиматски услови у овчарницама су:

- Температура од 6°C - 18°C
- Влажност 75%
- Освјетљеност објекта преко прозора, најмање 1/20 подне површине, а ноћу обезбиједити вјештачки извор свјетлости
- Површина за овцу и једно јагње 1,5 m², 1,75 m² за овцу са двоје јагњади
- Простирка од сламе (1,5 kg за овцу са јагњетом)

Послије 10. дана пред јагњадима треба да буде добро луцеркино сијено и концентрат, прекрупа зоби и смјеша житарица са додатком уљаних сачми или готова концентрована смјеша за јагњад. Прихрана јагњади почиње са 10-20 грама дневно, а на крају другог мјесеца то је количина од 200 до 300 грама. До одбијања се концентровани оброк не повећава, него се намирује са испашом и конзумирањем веће количине сијена. Јагњад овако храњена са 3-4 мјесеца постижу прирасте око 200 грама дневно.

Препорука је да јагњад одабрана за приплод не треба залучивати прије доби од три мјесеца. У овом периоду значајно пада продукција млијека код мајки, те посебну пажњу треба обратити на додатни оброк за јагњад.

Рано залучивање јагњади је у доби од мјесец дана и минималном тежином од 12 kg и тада се прихрањује са obroком који садржи већи проценат млијека у праху 10-15%, уљаних сачми 15%, минералних додатака 2%, витамина, антибиотика.

Залучивање јагњади траје тридесетак дана. Прве недеље залучивања број сисања смањити са 4 на 3 пута дневно. Друге недеље укида се јутарње сисање, треће поподневно и четврто вечерње.

Дипл. инг. Никола Милићевић
ПЈ Добој